

UNIwersytet
Warszawski

DZIENNIK UNIwersytetu WarsZawskiego
RADA NAUKOWA DYSCYPLINY
GEOGRAFIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA
I GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Poz. 22

UCHWAŁA NR 59
RADY NAUKOWEJ DYSCYPLINY GEOGRAFIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA
I GOSPODARKA PRZESTRZENNA

z dnia 24 maja 2022 r.

w sprawie sformułowania zaleceń dydaktycznych
w ramach dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka
przestrzenna dla Rady Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych

W związku z § 49 pkt 7 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (Monitor UW z 2019 r. poz. 190) Rada Naukowa Dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna postanawia, co następuje:

§ 1

Ustala się zalecenia dydaktyczne w ramach dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna dla Rady Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych, stanowiące załącznik do Uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny
Geografia Społeczno-Ekonomiczna
i Gospodarka Przestrzenna: *M. Solarz*

Załącznik
do uchwały nr 59 Rady Naukowej Dyscypliny
Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna z dnia 24 maja 2022 r.
w sprawie sformułowania zaleceń dydaktycznych w ramach dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna
i gospodarka przestrzenna dla Rady Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych

**Zalecenia Rady Naukowej Dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna
i Gospodarka Przestrzenna dla Rady Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych
dotyczące nowego programu kształcenia w SDNS**

1. Proponuje się następujące przedmioty do bloku teoretycznego i metodycznego w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (skrócony opis wg. przesłanego wzoru)

Blok teoretyczny – 40 godzin

- Współczesne kierunki badań w geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej (40 godzin)

Blok metodyczny – 60 godzin

- Geograficzne aspekty badań nad społeczeństwem i gospodarką (20 godzin)
- Analiza przestrzenna w badaniach społecznych (10 godzin)
- Geowizualizacja w badaniach społecznych (20 godzin)
- (Karto)graficzna prezentacja jakościowych i ilościowych danych (10 godzin)

2. Rekomenduje się zwiększenie wymiaru praktyk dydaktycznych z 30 godzin w trakcie całego okresu kształcenia do 60 godzin.

3. Rekomenduje się również zwiększenie wymiaru Seminarium doktorantów z 10 godzin rocznie do 30 godzin rocznie, dając możliwość zaprezentowania postępów w realizacji badań wszystkim doktorantom w dyscyplinie.

BLOK TEORETYCZNY W DYSCYPLINIE GEOGRAFIA SPOŁECZNO- EKONOMICZNA I GOSPODARKA PRZESTRZENNA

I. OPIS BLOKU

Blok zajęć poświęconych teorii dyscypliny. W ramach bloku teoretycznego w dyscyplinie przewidziane jest 40 godzin¹.

Blok składa się z następujących przedmiotów²:

1. Współczesne kierunki badań w geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej (40 godzin)

II. PRZEDMIOTY PROWADZONE W RAMACH BLOKU³

Nazwa przedmiotu	Współczesne kierunki badań w geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej
Skrócony opis treści merytorycznych (max. 1000 znaków ze spacjami)	Treści merytoryczne obejmują następujące zagadnienia, poruszane w ramach kolejnych wykładów: Geografia polityczna i historyczna - historia subdyscyplin i wybrane kierunki badań. Specyfika badań w krajach rozwijających się. Zagadnienie turystyki zrównoważonej. Ewolucja podejść i metod w geografii społecznej. Reformy terytorialne samorządów lokalnych w Europie - wyzwanie przyczynowości w badaniach porównawczych. Modelowanie przestrzennego rozmieszczenia wyrobów azbestowych wykorzystywanych w Polsce. Badania ludnościowe w różnych skalach przestrzennych i grupach odniesienia na wybranych przykładach. Optymalizacja redakcji map w skalach przeglądowych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Paradygmaty gospodarki przestrzennej, teoretyczna i praktyczna problematyka gospodarowania przestrzenią i planowania jej wykorzystania z punktu widzenia różnych podmiotów Współczesne studia miejskie – najważniejsze zagadnieniami poruszane w badaniach z zakresu studiów miejskich w XXI wieku.
Liczba godzin zajęć	40 godzin

¹ Suma godzin bloków metodologicznego i teoretycznego powinna wynosić 100.

² Liczba przedmiotów zgodna z zaleceniami RND.

³ Dla każdego przedmiotu proponowanego w ramach bloku należy uzupełnić oddzielną tabelę.

Liczba punktów ECTS	<i>Do późniejszego ustalenia z SDNS</i>
Efekty uczenia się (do wyboru z listy ⁴)	P8S_WG P8S_WK P8S_UW P8S_KK
Forma zajęć	wykład
Język, w którym prowadzony jest przedmiot ⁵	Polski lub angielski
Metody weryfikacji efektów uczenia się ⁶	Egzamin
Prowadzący/a zajęcia – propozycja (pole nieobowiązkowe)	Mirosława Czerny, Adam Gendźwiłł, Barbara Jaczewska, Izabela Karsznia, Andrzej Kowalczyk, Marcin Solarz, Ewa Wilk, Tomasz Wites, Marta Lackowska, Wojciech Dziemianowicz, Mirosław Grochowski

BLOK METODOLOGICZNY BADAŃ NAUKOWYCH W DYSCYPLINIE GEOGRAFIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA I GOSPODARKA PRZESTRZENNA

I. OPIS BLOKU

Blok zajęć poświęconych metodologii dyscypliny. W ramach bloku metodologicznego badań naukowych w dyscyplinie przewidziano 60 godzin⁷.

Blok składa się z następujących przedmiotów⁸:

1. Geograficzne aspekty badań nad społeczeństwem i gospodarką (20 godzin)
2. Analiza przestrzenna w badaniach społecznych (10 godzin)
3. Geowizualizacja w badaniach społecznych (20 godzin)
4. (Karto)graficzna prezentacja jakościowych i ilościowych danych (10 godzin)

II. PRZEDMIOTY PROWADZONE W RAMACH BLOKU⁹

Nazwa przedmiotu	Geograficzne aspekty badań nad społeczeństwem i gospodarką
Skrócony opis treści merytorycznych (max. 1000 znaków ze spacjami)	Celem przedmiotu jest wskazanie geograficznych aspektów badań nad społeczeństwem oraz gospodarką. W ramach przedmiotu omówione zostanie bogate instrumentarium wykorzystywane

⁴ W ramach bloku przedmiotów niezbędne jest takie przypisanie efektów uczenia się do proponowanych przedmiotów, aby zapewnić realizację wszystkich efektów uczenia się przewidzianych dla danego bloku i wymienionych w tabeli. Opisy efektów kształcenia się znajdują się na kolejnych stronach.

⁵ W przypadku co najmniej jednej doktorantki/jednego doktoranta w dyscyplinie w danym roczniku nie posługującej się językiem polskim powstaje problem dot. języka prowadzenia zajęć. Prosimy, aby propozycje dotyczące prowadzących zajęcia obejmowały przynajmniej jedną osobę w ramach danego przedmiotu, która będzie mogła poprowadzić zajęcia w j. angielskim.

⁶ Zaleca się weryfikację efektów uczenia się poprzez egzaminy.

⁷ Suma godzin bloków metodologicznego i teoretycznego powinna wynosić 100.

⁸ Liczba przedmiotów zgodna z zaleceniami RND.

⁹ Dla każdego przedmiotu proponowanego w ramach bloku należy uzupełnić oddzielną tabelę.

	<p>w badaniach w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.</p> <p>Szczegółowo przeanalizowana zostanie metodyka badań dotyczących następujących problemów:</p> <p><u>Wiele światów, jedna planeta: badania struktury społeczności międzynarodowej w I. 20. XXI w.;</u></p> <p>Strumienie i podziały czasu. Nazywanie teraźniejszości. Terminologia przestrzenna używana w studiach nad rozwojem;</p> <p>Podziały i różnice rozwojowe w świecie od 1 w. n.e. do 21 w. n.e.; Filozofie rozwoju a podziały rozwojowe. W poszukiwaniu nowych globalnych podziałów rozwojowych.</p> <p><u>Nie tylko globalne zmiany klimatu. Kierunki zmian środowiska Ziemi na początku XXI wieku i ich następstwa</u></p> <p>Kierunki zmian środowiska Ziemi na początku XXI wieku i ich następstwa;</p> <p>Antropogeniczne wymieranie gatunków;</p> <p>O nowy model rozwoju gospodarczego;</p> <p>5 rewolucja młodych;</p> <p><u>Wielkie miasto, wielki problem. Małe miasto...wielki problem? Metody badań miejskich</u></p> <p>Urbanizacja; migracje i zróżnicowania społeczno-ekonomiczne w miastach; sąsiedztwo i przestrzeń publiczną;</p> <p><u>Problemy społeczne w kontekście metodologicznym.</u> Etapy postępowania badawczego w realizacji pracy podejmującej kwestie społeczne, stosowanego nazewnictwa geograficznego. Studium przypadku – zasadność przeprowadzenia, przygotowanie i realizacja.</p>
Liczba godzin zajęć	20
Liczba punktów ECTS	<i>Do późniejszego ustalenia z SDNS</i>
Efekty uczenia się (do wyboru z listy ¹⁰)	P8S_WG P8S_WK P8S_UW P8S_KK
Forma zajęć	wykład
Język, w którym prowadzony jest przedmiot ¹¹	polski

¹⁰ W ramach bloku przedmiotów niezbędne jest takie przypisanie efektów uczenia się do proponowanych przedmiotów, aby zapewnić realizację wszystkich efektów uczenia się przewidzianych dla danego bloku i wymienionych w tabeli. Opisy efektów kształcenia się znajdują się na kolejnych stronach.

¹¹ W przypadku co najmniej jednej doktorantki/jednego doktoranta w dyscyplinie w danym roczniku nie posługującej się językiem polskim powstaje problem dot. języka prowadzenia zajęć. Prosimy, aby propozycje dotyczące prowadzących zajęcia obejmowały przynajmniej jedną osobę w ramach danego przedmiotu, która będzie mogła poprowadzić zajęcia w j. angielskim.

Metody weryfikacji efektów uczenia się ¹²	Egzamin
Prowadzący/a zajęcia – propozycja (pole nieobowiązkowe)	Sylwia Dudek-Mańkowska Jerzy Makowski Marcin Solarz Tomasz Wites

Nazwa przedmiotu	Analiza przestrzenna w badaniach społecznych
Skrócony opis treści merytorycznych (max. 1000 znaków ze spacjami)	Głównym celem zajęć jest poznanie teoretycznych i praktycznych umiejętności wykorzystania Systemów Informacji Geograficznej (GIS) w analizie przestrzennej dotyczącej zjawisk i badań społecznych. Uczestnicy zapoznają się z funkcjonalnością GIS jako narzędzia do analiz i modelowania złożonych zależności przestrzennych badanych zagadnień. Szczególny nacisk zostanie położony na wykorzystanie różnych modeli danych przestrzennych (wektorowych i rastrowych) i ich integrację jak również na wytwarzanie, pozyskiwanie, edycję i wizualizację danych. Infrastruktura danych przestrzennych, dane przestrzenne i atrybutowe, pozyskiwanie i porządkowanie. Analizy przestrzenne. Analiza danych społeczno-gospodarczych. Wizualizacja danych społeczno-gospodarczych.
Liczba godzin zajęć	10
Liczba punktów ECTS	<i>Do późniejszego ustalenia z SDNS</i>
Efekty uczenia się (do wyboru z listy ¹³)	P8S_WG P8S_UW P8S_UO P8S_KK
Forma zajęć	Ćwiczenia / konwersatorium
Język, w którym prowadzony jest przedmiot ¹⁴	polski/angielski
Metody weryfikacji efektów uczenia się ¹⁵	Kolokwium, ocena z projektu dotyczącego analizy przestrzennej.

¹² Zaleca się weryfikację efektów uczenia się poprzez egzaminy.

¹³ W ramach bloku przedmiotów niezbędne jest takie przypisanie efektów uczenia się do proponowanych przedmiotów, aby zapewnić realizację wszystkich efektów uczenia się przewidzianych dla danego bloku i wymienionych w tabeli. Opisy efektów kształcenia się znajdują się na kolejnych stronach.

¹⁴ W przypadku co najmniej jednej doktorantki/jednego doktoranta w dyscyplinie w danym roczniku nie posługującej się językiem polskim powstaje problem dot. języka prowadzenia zajęć. Prosimy, aby propozycje dotyczące prowadzących zajęcia obejmowały przynajmniej jedną osobę w ramach danego przedmiotu, która będzie mogła poprowadzić zajęcia w j. angielskim.

¹⁵ Zaleca się weryfikację efektów uczenia się poprzez egzaminy.

Prowadzący/a zajęcia – propozycja (pole nieobowiązkowe)	Wojciech Pokojski
---	-------------------

Nazwa przedmiotu	Geowizualizacja w badaniach społecznych
Skrócony opis treści merytorycznych (max. 1000 znaków ze spacjami)	Treści merytoryczne obejmują następujące zagadnienia, poruszane w ramach kolejnych wykładów. Teledetekcja w monitoringu zanieczyszczeń metalami ciężkimi. Wizualizacja informacji – zasady, czytelność, efektywność. Optymalizacja poziomu generalizacji dla efektywnego rozpoznawania wzorów przestrzennych na mapach tematycznych. Użycie koloru do wizualizacji danych ilościowych. Serie czasowe danych satelitarnych w monitoringu środowiska. Kartograficzna wizualizacja historycznych danych przestrzennych. Diagnoza stanu w ramach rewitalizacji obszarów zurbanizowanych.
Liczba godzin zajęć	20
Liczba punktów ECTS	<i>Do późniejszego ustalenia z SDNS</i>
Efekty uczenia się (do wyboru z listy ¹⁶)	P8S_WG P8S_UK P8S_KK P8S_UW
Forma zajęć	Konwersatorium
Język, w którym prowadzony jest przedmiot ¹⁷	Angielski lub polski
Metody weryfikacji efektów uczenia się ¹⁸	Przedmiot zaliczany jest na ocenę na podstawie (1) quizów przeprowadzanych podczas wykładów, (2) frekwencji oraz (2) na podstawie pracy zaliczeniowej: analizy i oceny wybranych form graficznej prezentacji danych (mapy oraz wykresów i diagramów) z samodzielnie wybranego artykułu naukowego.
Prowadzący/a zajęcia – propozycja (pole nieobowiązkowe)	Izabela Gołębiowska, Anna Jarocińska, Izabela Karsznia, Małgorzata Krówczyńska, Adrian Ochtyra, Tomasz Panecki, Ewa Wilk, Bogdan Zagajewski, Marlena Kycko

¹⁶ W ramach bloku przedmiotów niezbędne jest takie przypisanie efektów uczenia się do proponowanych przedmiotów, aby zapewnić realizację wszystkich efektów uczenia się przewidzianych dla danego bloku i wymienionych w tabeli. Opisy efektów kształcenia się znajdują się na kolejnych stronach.

¹⁷ W przypadku co najmniej jednej doktorantki/jednego doktoranta w dyscyplinie w danym roczniku nie posługującej się językiem polskim powstaje problem dot. języka prowadzenia zajęć. Prosimy, aby propozycje dotyczące prowadzących zajęcia obejmowały przynajmniej jedną osobę w ramach danego przedmiotu, która będzie mogła poprowadzić zajęcia w j. angielskim.

¹⁸ Zaleca się weryfikację efektów uczenia się poprzez egzaminy.

Nazwa przedmiotu	(Karto)graficzna prezentacja jakościowych i ilościowych danych
Skrócony opis treści merytorycznych (max. 1000 znaków ze spacjami)	Zajęcia prowadzą do poznania zasad graficznej i kartograficznej prezentacji danych ilościowych i jakościowych. Zostaną omówione zasady dotyczące poprawnej prezentacji danych na mapach tematycznych, wykresach i diagramach. Służą poznaniu podstawowych reguł związanych z prezentacją danych, nabyciu umiejętności czytania map i wykresów w celu zrozumienia prezentowanych danych. Zagadnienia zostaną omówione przy pomocy szeregu ilustracji, które będą pokazywały w praktyce konsekwencje poprawnego zastosowania, ale także łamania zasad prezentacji danych. Treść: Zmienne graficzne, teoria barwy. Statystyka, grafika, mapa - zyski i straty informacji wynikające z różnych sposobów prezentacji danych. Wizualizacja kartograficzna. Efektywność prezentacji graficznej i kartograficznej.
Liczba godzin zajęć	10
Liczba punktów ECTS	<i>Do późniejszego ustalenia z SDNS</i>
Efekty uczenia się (do wyboru z listy ¹⁹)	P8S_WG P8S_UK P8S_KK P8S_UW
Forma zajęć	Konwersatorium
Język, w którym prowadzony jest przedmiot ²⁰	Angielski lub polski
Metody weryfikacji efektów uczenia się ²¹	Weryfikacja wiedzy przekazanej podczas (1) quizów, (2) omawiania wad i zalet ilustracji prezentowanych podczas zajęć, (3) samodzielnego przeprowadzenia oceny wybranych ilustracji w artykule naukowym.
Prowadzący/a zajęcia – propozycja (pole nieobowiązkowe)	Jolanta Korycka-Skorupa, Izabela Gołębiowska

¹⁹ W ramach bloku przedmiotów niezbędne jest takie przypisanie efektów uczenia się do proponowanych przedmiotów, aby zapewnić realizację wszystkich efektów uczenia się przewidzianych dla danego bloku i wymienionych w tabeli. Opisy efektów kształcenia się znajdują się na kolejnych stronach.

²⁰ W przypadku co najmniej jednej doktorantki/jednego doktoranta w dyscyplinie w danym roczniku nie posługującej się językiem polskim powstaje problem dot. języka prowadzenia zajęć. Prosimy, aby propozycje dotyczące prowadzących zajęcia obejmowały przynajmniej jedną osobę w ramach danego przedmiotu, która będzie mogła poprowadzić zajęcia w j. angielskim.

²¹ Zaleca się weryfikację efektów uczenia się poprzez egzaminy.